

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/39/2018
Identifikačné číslo spisu: 6215202591
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6215202591.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Pozemkové spoločenstvo Malé Straciny, so sídlom Malé Straciny č. 28, 990 01 Veľký Krtíš, IČO: 35 984 261, právne zastúpeného JUDr. Petrom Ďuricom, advokátom, SNP 711/25, Veľký Krtíš, proti žalovanému: Tibor Pavlov UNITED, miesto podnikania Ul. Hviezdoslavova 14, 990 01 Veľký Krtíš, IČO: 33 249 024, v konaní o zaplatenie 3.191,40 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. januára 2017, č. k. 41Cob/191/2016-145, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. januára 2017, č. k. 41Cob/191/2016-145 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Veľký Krtíš rozsudkom zo dňa 16. februára 2016, č. k. 11Cb/26/2015-119 žalobu o zaplatenie 3,191.40 eur s príslušenstvom zamietol a žalobcu zaviazal k náhrade trov konania žalovanému vo výške 1.068,62 eur. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca si uplatnil proti žalovanému právo na zaplatenie sumy 3.191,40 eur s príslušenstvom titulom plnenia poskytnutého na základe kúpnej zmluvy uzavretej dňa 19.2.2014 v znení dodatku č. 1 zo dňa 11.4.2014, na základe ktorej žalobca odpredal žalovanému drevnú hmotu, ktorú žalovaný prevzal a v lehote splatnosti žalobcovi nezaplatil. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu je neopodstatnený, pretože žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie ním tvrdených skutočností, t. j. nepreukázal dodanie dreva žalovanému, resp. odobratie drevnej hmoty žalovaným v tvrdenom množstve (objeme) a čase.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie ďalej zhodnotil výpoveď svedkov C. T. a K. C. (podielníci pozemkového spoločenstva) ako nepresvedčivú, v rozpore s ostatnými vykonanými dôkazmi, keď svedkyňa nevedela ustáliť jednoznačne obdobie, v ktorom žalovaný drevo odoberal a nepoznala lokalitu ťažby a svedok popisoval spôsob merania objemu dreva odhadom. Súd prvej inštancie vzhľadom na rozpory dôkazov a neurčitosť listín zamietol návrh žalobcu na nariadenie znaleckého dokazovania a uviedol, že žiadny z účastníkov nedisponoval originálom listín o pôvode dreva. Ďalší navrhovaní svedkovia p. C. a p. C. sa podľa názoru súdu prvej inštancie len sprostredkovane mohli dozvedieť o okolnostiach veci, pretože pri ťažbe neboli osobne prítomní a nemohli prispieť k objektívnemu

objasneniu skutkového stavu veci.

3. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 31. januára 2017, č. k. 41Cob/191/2016-145, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie v tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie ním tvrdenej skutočnosti, že žalovaný odoberal drevnú hmotu v rozhodnom čase od mesiaca 09/2014 do 12/2014 v lokalite Hole, Kuňaviská, Močiar, Strelnica. Žalovaný poprel ťažbu drevnnej hmoty v tomto období a spochybnil svoj podpis na dokladoch predložených žalobcom, ktoré navyiac neuvádzajú lokalitu, v ktorej sa ťažba mala realizovať.

4. Podľa odvolacieho súdu bol žalobca na pojednávaní poučený v súlade s ust. § 120 ods. 4 O. s. p. a nenavrhol vykonať dokazovanie znaleckým posudkom a vypočutím svedkov, ktorí ani neboli prítomní pri ťažbe dreva.

5. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že procesným postupom krajského súdu mu bolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

6. V danom spore došlo postupom krajského súdu podľa dovolateľa k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že mu nebolo doručené vyjadrenie žalovaného k jeho odvolaniu proti rozsudku súdu prvej inštancie. Dovolateľ uviedol, že k odvolaniu podaného žalobcom proti rozsudku súdu prvého stupňa doručeného žalovanému (prostredníctvom právneho zástupcu) podal tento písomné vyjadrenie z 16.05.2016, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené 18.05.2016 v troch vyhotoveniach. Nedoručenie vyjadrenia strany sporu druhej strane sporu vytvára stav nerovnosti strán sporu v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasťou práva na spravodlivý proces.

7. Podľa názoru dovolateľa došlo postupom odvolacieho súdu aj k naplnení vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., ktorá spočíva v rozpornom a v niektorých častiach až nezrozumiteľnom odôvodnení rozsudku, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Podľa žalobcu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu (zrejme mal na mysli odvolacieho súdu) je aj čiastočne nepreskúmateľné, keďže odvolací súd sa nijako nevysporiadal s podstatnou odvolacou námietkou žalobcu, týkajúcou sa návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania a návrhu na výsluch svedkov. Z uvedených dôvodov navrhuje dovolateľ napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie spolu s povinnosťou náhrady trov odvolacieho konania.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu, navrhol dovolanie žalobcu odmietnuť, ako procesne neprípustné a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Podľa názoru žalovaného, nie je daná procesná prípustnosť dovolania z dôvodu, že dovolateľ podal dovolanie po lehote, keď deň uloženia zásielky bolo 14.03.2017, pričom adresát prevzal zásielku až 30.03.2017, t. j. po 16 dňoch od uloženia zásielky. V takomto prípade mal byť počítaný za deň doručenia deň 14.03.2017 a z týchto dôvodov dovolanie nebolo podané v zákonom stanovenej lehote. Žalovaný ďalej poukázal na to, že dovolanie bolo doručené súdu bez toho, aby tam bola doložená plná moc zo strany právneho zástupcu žalobcu a takéto splnomocnenie bolo doručené súdu až po uplynutí lehoty na podanie dovolania, t. j. 01.06.2017.

9. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových záverov nie je dovolacím dôvodom považovaným za dôvod zakladajúci vadu konania.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca a to za splnenia podmienky jeho zastúpenia a spísania dovolania na to určenou osobou v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal spor a dospel

k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné a súčasne aj dôvodné.

11. V danom prípade dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p.

12. Podľa § 420 C. s. p. dovolaním možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Žalobca v dovolaní tvrdil, že mu nesprávnym procesným postupom súd znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) C. s. p.).

14. K dovolateľmi namietanému porušeniu práva na spravodlivý súdny proces sa žiada uviesť, že je jedným zo základných práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Odňatím možnosti konať pred súdom (o ktoré tu vo svojej podstate ide) sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil strane realizáciu procesných práv zaručovaných mu v C. s. p., resp. aj iným predpisom procesného práva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo vyjadriť sa k podanému odvolaniu, právo na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.).

15. Zo spisu vyplýva, že žalovaný reagoval prostredníctvom svojho právneho zástupcu na odvolanie žalobcu podaním datovaným 16. mája 2016, osobne podaným súdu prvej inštancie 18. mája 2016 (č. l. 137 - 138 spisu). Toto vyjadrenie už ale žalobcovi doručené nebolo (resp. spis pre záver o opaku neobsahuje žiaden podklad). 17. K tomuto zisteniu dovolací súd poznamenáva, že ESĽP (Európsky súd pre ľudské práva) vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel ESĽP k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru (o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

16. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmanej veci potrebné zohľadniť, že vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu bolo formulované ako právna a skutková argumentácia (nech aj preberajúca argumenty z rozhodnutia súdu prvej inštancie) a žalobcovi mala byť preto daná možnosť oboznámiť sa s týmto podaním. Na uvedenom je nutné trvať tým skôr, ak z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal aj z existencie takéhoto podania a hoc len stručne a veľmi všeobecne sa s ním v odôvodnení svojho rozsudku vysporiadal (tu por. bod 22. odôvodnenia na č. l. 152 spisu), avšak bez toho, aby rovnakú možnosť poskytol aj v konečnom

dôsledku neúspešnému žalobcovi. Keďže porušenie práva na spravodlivé konanie vyššie uvedeným spôsobom nerešpektujúcim princíp rovnosti zbraní bolo dôsledkom nesprávneho postupu súdov v odvolacom konaní, žalobcovi takto odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že to je nevyhnutné považovať za porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Práve vyslovený názor bol v prejednávanej veci namieste zvlášť, ak vyjadrenie žalovaného obsahovalo i takú argumentáciu, s ktorou sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku vysporiadal, resp. ju použil (bod 34. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), avšak bez toho, aby ešte predtým, než tak urobil, rovnakú možnosť poskytol tiež strane, ktorá aj pred ním (rovnako ako predtým už pred súdom prvej inštancie) neuspela. V dovolaní sa teda opodstatnene namieta, že konanie pred odvolacím súdom trpí vadou uvedenou v tomto zákonom ustanovení.

17. Dovolaciemu súdu preto neostalo iné, než rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu aj bez posúdenia ostatných dovolacích argumentov vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 450 C. s. p.).

18. V novom rozhodnutí bude rozhodnuté znova o trovách pôvodného konania aj dovolacieho konania skončeného týmto uznesením (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

19. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.